

Handläggare
Maria Oldén
Telefon: 08-508 27 495**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-03-15 p 20

Varutillsyn 2015, Kemikalier i byggvaror

Rapport från miljöförvaltningarna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Helsingborg

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten
2. Överlämna rapporten för kännedom till besökta butiker

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningarna i Göteborg, Stockholm, Malmö och Helsingborg samarbetar kring kemikalietillsyn med fokus på kemikalier i varor. Denna rapport redovisar ett tillsynsprojekt där förvaltningarna har kontrollerat varor som säljs inom bygghandeln.

Byggvaror är en varugrupp som innehåller miljö- och hälsoskadliga ämnen som kan spridas till inomhusmiljön och är därför ett prioriterat område inom varutillsynen. Kemikalieinspektionen föreslår att man genom nationell lagstiftning tar fram gränsvärden för hur mycket farliga ämnen som får avges från byggprodukter (december 2015).

Syftet med detta projekt var att kontrollera hur butikernas egenkontroll fungerar och att undersöka butikernas rutiner för att uppfylla informationskravet i Reach. Genom att köpa in varuprover för analys har byggvaror också kontrollerats avseende kemiskt innehåll.

Syftet med projektet var även att lyfta frågan om varors betydelse för spridning av kemikalier och göra företagen medvetna om deras möjlighet att påverka genom att till exempel ställa krav på leverantörer och välja att erbjuda ett sortiment som inte innehåller farliga kemikalier.

Resultat

I projektet besöktes totalt 26 butiker, varav sex i Stockholm. I varje butik köptes en vara för analys och för ytterligare en vara begärdes information om dess kemikalieinnehåll.

Av varorna analyserades 24 stycken för innehåll av ett urval ftalater, 21 varor för kortkedjiga klorparaffiner och fyra varor för bromerade flamskyddsmedel.

Analysen visade att tre varor innehöll halter över 0,15 viktprocent av de förbjudna kortkedjiga klorparaffinerna. Butikerna informeras om resultaten och varorna har plockats bort från försäljning i butikerna. Kemikalieinspektionen informerades om vilka företag som levererat de aktuella varorna och vilka butiker de köptes i. En av dessa varor köptes in i Stockholm och butiken kommer att åtalas. Kemikalieinspektionen har uppgett att de lagt saluförbud för varan hos leverantören och att de kommer att åtalsanmäla leverantören.

Analysen av ftalater visade att varorna inte innehöll ftalater som finns upptagna på kandidatförteckningen i halter över 0,1 viktprocent. Bromerade flamskyddsmedel påträffades inte i de varor som analyserades avseende dessa ämnen.

Vad gäller butikernas rutiner för att uppfylla informationsplikten anses de flesta butiker ha fungerande rutiner. Även i de fall där butikerna inte känner till informationsplikten hanteras frågor från kund genom att kontakta leverantören för information. De flesta butiker kunde även uppvisa någon typ av dokumentation som svarar på frågan om kemikalieinnehåll enligt Reach-lagstiftningen. Andelen butiker som själva gjorde en tolkning av innehållet i dokumentationen var något lägre. Det är positivt om butikerna kan tolka informationen de får från leverantörerna för att kunna ge ett begripligt svar till kunderna. Majoriteten av butikerna ställer inte uttalade kemikaliekrav utan litar på att deras leverantörer håller sig uppdaterade och rättar sig efter de regler som finns. Större kedjor ställer oftare, och även mer specifika, krav än mindre butiker.

Resultatet för butikerna som besöktes i Stockholm stämmer väl överens med den samlade bilden för projektet. Detaljerad redovisning återfinns i bilaga.

Förvaltningens kommentarer

De storstadsgemensamma varutillsynsprojekten har påverkan på flera led i varukedjan. Utöver butikerna som besökts inom detta projekt kontaktas också leverantörerna av butikerna med begäran om information om de utvalda varorna. Flera butiker uppgav att leverantörerna numera är mer uppmärksamma på frågor om kemikalier i varor jämfört med ett par år sedan.

Att också analysera varor i samband med tillsynen är ett bra verktyg för att förhindra att farliga och otillåtna varor finns i butikerna. Vad gäller de varor som visade sig innehålla ämnen som inte är tillåtna lämnades uppgifter om varor och leverantörer till Kemikalieinspektionen. Kemikalieinspektionen har tillsyn över leverantörsledet och kan utföra kontroll, till exempel genom saluförbud, på en högre nivå i varukedjan vilket kan ge effekt för butiker över hela landet.

Slut.

Bilaga: Rapport - kemikalier i byggvaror
Byggvaruprojekt 2015, Stockholms butiker